
YTTRANDE AV BETÄNKANDET 2025:22 FÖRBÄTTRAD KONKURRENS I OFFENTLIG OCH PRIVAT VERKSAMHET

Klimat- och näringslivsdepartementet har överlämnat Betänkandet 2025:22 Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet och hemställer från Konkurrensverket om företagskoncentrationer till Region Västmanland för yttrande.

Sammanfattning av Region Västmanlands yttrande

Sammanfattningsvis anser Region Västmanland att det är bra att se över lagstiftningen för att stärka näringslivets konkurrensförutsättningar.

Region Västmanland tillstyrker Konkurrensverkets möjlighet att rikta konkurrensfrämjande åtgärder mot marknader och branscher, inte enbart enskilda företag.

Region Västmanland tillstyrker förslaget om informationsskyldighet vid vissa företagskoncentrationer, men vi framhåller behovet av förenklingar vid informationsinsamling för att minska företagens administrativa börda.

Region Västmanland är positiva till förslag om förbud mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Några synpunkter och frågor som kräver förtydliganden lyfts.

Förbud mot otillbörlig offentlig säljverksamhet införs (6.6.2)

Region Västmanland är positiva till förslag om förbud mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Nedan lyfts några synpunkter och frågor som kräver förtydliganden.

Bedömningen av vad som enligt lagförslaget utgör säljverksamhet och vad som är försvarbart ur allmänt intresse är svåra att göra. Det är nödvändigt att definitionerna av dessa centrala begrepp tydliggörs. Annars finns risk att nya initiativ, utveckling och tjänster till invånare och näringsliv hämmas.

Det behöver klargöras hur aktörer inom innovations- och näringslivsfrämjande system ska bedömas. Där fyller semi-offentliga aktörer – såsom inkubatorer, företagsrådgivning och innovationskluster – viktiga funktioner för näringslivets utveckling. Dessa verksamheter är ofta kompetensenliga och finansieras genom en kombination av offentlig och privata medel.

För att Sverige ska fortsätta vara en ledande forsknings- och innovationsnation behöver dessa aktörer ges tydliga förutsättningar att verka. Idag finns affärsmodeller där näringslivet medfinansierar offentlig verksamhet – exempelvis inom ramen för EU-program som Interreg eller Europeiska regionala utvecklingsfonden. Om sådan

verksamhet skulle klassas som otillbörlig säljverksamhet kan möjligheten att driva utvecklingsprojekt och nyttja EU-medel för regional tillväxt begränsas. Offentliga aktörer har under lång tid anpassat sig till både EU:s statsstöds-regler, såsom de minimis och GBER, och nationella krav på medfinansiering. Det offentliga fungerar här som möjliggörare snarare än konkurrent till privata aktörer. Utanför storstäderna kan dessutom privata alternativ som kan erbjuda motsvarande tjänster och insatser som nämns ovan saknas. Lagförslaget behöver förtydliga hur dessa typer av verksamheter ska bedömas.

Det kommer behövas vägledning och tydlighet i hur de nya reglerna ska tillämpas för att undvika missförstånd och felaktig tillämpning.

Region Västmanland vill också upplysa om att det i den egna verksamheter finns vissa behov där ingen privat aktör hittills visat intresse för att etablera sig, exempelvis restaurang- och butiksverksamhet.

Krav på regelbunden utvärdering av säljverksamhet (6.6.4) och särskild redovisning av säljverksamhet införs (6.6.5)

Region Västmanland anser att det är viktigt att kraven på regelbunden utvärdering och årlig särskild redovisning av säljverksamheten utformas på ett sådant sätt att inte administration och kostnader ökar för regionen och andra offentliga aktörer.

Om marknadsstörrningsavgift (6.6.10), dess storlek (6.6.11) och förfarande (6.6.12)

Det behöver förtydligas hur sanktionsavgiften beräknas och under vilka omständigheter den kan påföras. I förslaget anges att en sanktionsavgift endast får påföras om Konkurrensverket har meddelat beslut om sådan avgift inom fem år från det att överträdelsen upphörde. Vi anser att fem år är en för lång tidsperiod. Eftersom en del offentliga aktörer är små och har lägre likviditet kan en längre betalningsfrist än de föreslagna 30 dagarna behövas.

Eftersom förbud föreslås inträda som huvudregel så snart det är fråga om säljverksamhet, uppstår en risk för sanktioner (marknadsstörrningsavgift) vid felbedömningar, med ett maximalt belopp på 20 miljoner kronor. Det finns enligt förslaget inte någon möjlighet att få saken prövad utan sanktion. Med den höga avgiften finns det risk att det offentliga avstår från att erbjuda tjänster som egentligen är tillåtet kompetensenligt av rädsla för att eventuellt göra en felaktig bedömning, med effekt på invånare, civilsamhälle och näringsliv.

Jenny Landernäs
Ordförande
Regionala utvecklingsnämnden

Christer Alzén
Regional utvecklingsdirektör
Regionala utvecklingsförvaltningen

Intyg

På denna sida visas namnen på den eller de personer som har skrivit under dokumentet digitalt samt tidpunkten då underskriften gjordes. Komplet information om vem som har skrivit under finns i underskriftscertifikaten, som kan ses med hjälp av t ex Acrobat Reader. En digitalunderskrift är juridiskt lika giltig som en underskrift gjord med penna och papper. För mer information om digitala signaturer hos Inera, se www.inera.se

E-underskrifter

Detta dokument är underskrivet med en eller flera elektroniska underskrifter från Ineras Underskriftstjänst på uppdrag av nedanstående fysiska person eller personer